un enemic del poble
a la Quarta
Henrik Ibsen
companyia amfiteatre
14, 15, 16, 21, 22, 23
28, 29, 30 de maig
entrades a 12 € (10 € menors de 25 anys)
CAN CAPABLANCA
CASAL INDEPENDENTISTA I POPULAR DE SABADELL
COMPANYIA DE
amfiteatre

Fitxa tècnica

Equip artístic:
Tomas Stockmann, Jan Casablancas
Peter Stockmann, Bernat Borràs
Katrina Stockmann, Marta Rodrigo
Hovstad, Pau Colomer
Billing i Aslaksen, Albert Castaño
Direcció, Tom Colomer

Equip tècnic:
Disseny gràfic, fotografia i comunicació,
Sílvia Vallhonrat i Paula Perarnau
Disseny de llum i so, Albert Pau
Caracterització, Jana Costa
Producció externa, Tània Banús

Què se n'ha dit?

L'obra d'Ibsen, del 1882, té una inquietant vigència. (···) Avisa dels perills de la democràcia com a tirania d'una majoria que, convertida en massa, pot ser fàcilment manipulada. Però també que el discurs de Stockmann, que defensa l'aristocràcia moral dels individus lliures capaços d'enfrontar-se a tothom per dir la veritat, té la seva pendent perillosa. Potser sí. Tanmateix, amagat per les formes democràtiques, s'ha instal·lat el feixisme més o menys invisible de la conveniència per la qual es consenten tota mena d'equivalents de balnearis podrits com a possibilitat d'enriquiment (d'uns més que dels altres, però amb la idea comuna d'arreplegar alguna cosa) que va destruint el món. Inquietantment vigent. Així és.
Imma Merino

Un enemic del poble és un text polèmic que aborda a través d'aquesta senzilla però efectiva metàfora de les aigües putrefactes algunes qüestions que encara estem molt lluny de solucionar: és la democràcia un sistema que garanteix la llibertat, o l'avidesa per aconseguir o mantenir el poder fa que degeneri en demagògia? Alguna cosa esdevé bona només perquè ho vulgui una gran majoria? La societat, aquesta massa compactada de la qual algú va dir que "d'un en un són mitjanament intel·ligents però tots junts només formen un únic idiota", no fa pagar un preu molt alta qualsevol que digui el que no vol sentir?
Miguel del Arco

Un enemic del poble és una obra extremadament incòmoda, i per això mateix profundament teatral. Perquè el teatre és l'art del conflicte, i no hi ha cap conflicte més valuós en un teatre que el que enfronta l'escenari amb l'espectador.
Juan Mayorga

Sinopsi

Un enemic del poble narra la història del doctor Thomas Stockmann, director mèdic d'un balneari en una petita ciutat. El centre vertebra, directament o indirectament, tota l'activitat econòmica de la població, i els seus habitants depenen del seu bon funcionament per mantenir l'estat de benestar creixent en el qual viuen des que es va obrir. El doctor, com a científic rigorós, descobreix fent unes anàlisis que les aigües que han fet tan famós el seu balneari estan contaminades. No dubta ni un moment de la seva obligació de fer públic el descobriment per engegar mesures que solucionin el problema. Això fa que es desencadeni una lluita terrible. L'assetgen el poder polític, les organitzacions comercials, els mitjans de comunicació i la majoria d'habitants de la vila temorosos de perdre la seva font principal de riquesa. El doctor, en lloc d'atemorir-se, reivindica el seu dret com a ciutadà lliure a denunciar-ho en nom del bé comú, el mateix bé comú que enarboren des de l'altra banda per mantenir la prosperitat en la qual viuen.

La jove companyia Amfiteatre, fidel al repte que es va llençar fa un any de produir en tres primaveres (2019, 2020 i 2021) tres peces importantíssimes del cànon universal que tinguessin a veure amb la idea de poble o de comunitat, s'enfronta ara a un clàssic del segle XIX d'una vigència terrible. L'abús de poder, la corrupció, la hipocresia, la manipulació de les masses i la noció del bé comú són només alguns dels temes d'aquest muntatge que assalta la sala de teatre La Quartera.

'Enemic del poble', *hostis publicae*, és un terme que ja contemplava el dret romà per acusar algú equiparant-lo al soldat enemic que lluita contra la República amb les armes a la mà. Qui és però un enemic del poble? Qui l'acusa de serho? I quin és el procés que el porta a ser anomenat així? L'enemic del poble és, a Ibsen, Thomas Stockmann. Un metge, un home de ciència que descobreix que la base de l'economia del seu poble, l'aigua d'un balneari que és la seva font principal d'ingressos, conté una bactèria perjudicial per a la salut. Stockmann decideix, doncs, advertir tothom. Però què ve abans, la veritat i la salut pública o el sistema econòmic que sosté les seves vides? Ibsen assenyalava ja el 1883 molts dels possibles grans mals de la societat capitalista, i ens deixava obertes totes aquestes grans preguntes que encara avui, o avui més que mai, prenen tot el seu sentit.

Text del director

Quan ja fa un parell d'anys vam dissenyar *La Trilogia del Poble*, des d'Amfiteatre, no vam tenir cap dubte que aquest Ibsen havia de ser una de les tres obres representades precisament per ser una de les peces polítiques més grans de tots els temps. Una trilogia DEL POBLE no podia concebre's sense l'obra que avui presentem, no només pel seu lloc predilecte en el cànon occidental sinó, molt especialment, per la força que no deixa de despendre des que es planteja el conflicte –ara– fins al final, que per nosaltres no és quan se surt del teatre sinó quan s'oblida l'obra que, tant per la qualitat pròpia de l'obra com per la feina que hem fet, estem segurs que serà cosa difícil. A part de la força enorme, té una enorme frescor que la diferencia molt del *Coriolà* de l'any passat. Aleshores, si esperaves una tragèdia èpica, trobaves una enorme tragèdia èpica. Ara, si esperes un drama burgès, et juro que t'agafarem desprevingut. Hem aconseguit reunir un repartiment de luxe per representar aquesta joia i ara només falta que gaudiu tant aquesta feina com nosaltres preparant-la.

Una vegada, ja fa anys, jo era petit, en algun moment de la meva primària, vaig contestar molt malament al meu pare. Recordo perfectament què vaig dir i encara em cau la cara de vergonya. Ell em va fer una bufetada que déu n'hi do. Merescudíssima. La primera i última de la meva vida. Recordo la cuina, el congelador obert, la tele funcionant. Era migdia i anàvem a dinar. Me'n recordo molt bé. I el seu dia devia plorar molt, però després, vist amb perspectiva, he agraït molt aquella bufetada. Vaig créixer, suposo. Tots devem recordar una bona bufetada rebuda, no? Potser no la primera, potser no l'última, potser no del pare, però segur que tots podem invocar la vermellor de la galta o la mà oberta contra la pell desprevinguda. Oi? Poseu-vos còmodes i penseu molt en aquest Ibsen perquè és un drive pel que hem treballat molt. Gaudiu la bufetada: creiem que serà memorable. Hem dissenyat una bufetada educativa que vol fer créixer a tothom que la rebi, i que surti de la sala sent un altre respecte el que ha entrat que, al nostre entendre, és la missió principal del teatre. Sí, senyor, una bufetada que piqui. Potser avui incomoda, com al nen de vuit anys que no vol bledes, però estic segur que el temps farà valorar-la, com el nen que volia que el peluix fos més gros. Prepareu la galta.

Personatges

Tomas Stockmann és el responsable mèdic del balneari que suposa el gruix d'ingressos d'una petita ciutat noruega. Un home de principis ferms i amb una moral de ferro, es resistirà a ser silenciat quan descobreix que aquesta font de beneficis i riqueses que la ciutat ven tan alegrement està infectat i ha de retirar-se immediatament del mercat. Stockmann té un caràcter molt fort i creu amb tota fermesa que qui ha de prendre decisions és el poble, però que només les pot prendre un cop està degudament informat de la manera més objectiva possible.

Peter Stockmann és el germà gran de l'anterior i l'alcalde de la ciutat on es desenvolupa l'acció. Representa el poder fàctic, i –com és previsible– les disputes civils no tardaran a barrejar-se amb les familiars. L'alcalde està del tot convençut que els interessos econòmics de la comunitat han de passar per davant de qualsevol cosa, i farà gala primer del seu poder de persuasió i després de la força que ha guanyat democràticament (i per tant legítimament?) per protegir la ciutadania.

Katrina Stockmann és l'esposa del primer i fa el paper de recordar al doctor les seves responsabilitats familiars i les seves obligacions com a pare, al marge de les que ell està convençut que té com a ciutadà. Malgrat que Ibsen la dibuixa com una dona de les d'abans, Katrina destaca per la seva agudesa, perspicàcia i esperit crític. En aquesta versió d'un enemic del poble, el personatge femení no només pren una especial importància sinó que la dotem d'un particular empoderament que l'Ibsen més modern sí que va donar a altres dels seus personatges femenins com Nora o Hedda.

Hovstad representa un altre poder molt concret, el del domini de l'opinió pública, que tindrà un paper definitiu en l'obra, i que avui podríem assimilar a la mass-media. Hovstad és l'editor del diari principal de la ciutat, a part d'un triomfador a ulls del poble, en tant que nou-burgès. El paper de Hovstad i, per extensió, de l'opinió pública, està cridat a ser determinant en una peça política, però l'ús que en fa Ibsen, tan lúcid en aquests aspectes, s'allunyà diametralment d'allò que seria previsible.

Billing i *Aslaksen* són dos joves treballadors de Hovstad. De cap manera subalterns però sí llunyans a l'ambient elitista en què es desenvolupa l'obra. Sent de classe mitjana, entenen bé els afanys populars, i en garanteixen el seu afecte, que podria arribar a ser important. En un drama burgès i d'ambients marcadament burgesos, són ells els representants del poble.

Repartiment

Jan Casablancas (1999), sabadellenc, té un llarguíssim historial d'obres on ha aparegut i de papers protagonistes a l'esquena, malgrat la seva curta edat. Això ho explica, a part del seu do natural, la formació amateur de més de deu anys al teatre Sant Vicenç de Sabadell, i la professional, rebuda a l'escola de teatre Àrtic i a diversos intensius d'interpretació. El 2019 va cursar també la *masterclass* "Actors davant la càmera" impartida pel director de cinema Esteve Rovira a La Bobina, a Barcelona, i el 2020 va cursar Moviment i Veu a Àrtic, de Sabadell. És integrant fix de les companyies semi-professionals Amfiteatre, Tres Homes Grossos i Golem. Amb el mateix afany de promoure la cultura i dins del mateix món de la interpretació, la ràdio, el doblatge, i el teatre, és co-creador del podcast *La Fossa* (2020-21) i *L'Homertà del Teatre* (2019-20) a Ràdio Sabadell. Amb Amfiteatre va actuar a *Confiteor* (2018) i *Coriolà* (2019) en ambdues produccions amb rols principals. Va començar la carrera de Comunicació Audiovisual a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i actualment estudia a l'Institut del Teatre.

Bernat Borràs (1999), sabadellenc, ha estudiat el batxillerat d'arts escèniques a l'escola Eòlia i Esart, diferents modalitats de dansa (ballet, jazz, contemporani, hip-hop, tap) i música (guitarra clàssica, guitarra moderna, piano modern i cant). A més, ha estat estudiant de la Royal Academy of Dance de Londres. Des de fa tretze anys ha participat en nombrosíssimes obres de teatre del Teatre Sant Vicenç, d'on actualment és monitor. També és professor de teatre musical i de dansa. Ha treballat professionalment en la producció de *Sonrisas y Lágrimas. El musical* amb la qual ha actuat al teatre Tívoli, a l'Auditori de Sant Cugat, al Palau de la Música Catalana i a TV3, en els papers de Kurt (l'any 2012) i de Friedrich (l'any 2013). Per si no fos prou, estudiava filosofia a la UAB. Actualment estudia Interpretació a l'Estudi Nancy Tuñón i Jordi Oliver de Barcelona. Amb aquest Un *enemic* del poble, torna a actuar amb la Companyia Amfiteatre després de tenir un paper principal al *Coriolà* (2019) de Shakespeare.

Marta Rodrigo (1997) amb deu anys s'associa a la Joventut de la Faràndula de Sabadell, on dóna els seus primers passos fins a finalitzar la formació el 2014. Actualment en segueix sent membre. Graduada a l'escola d'actors Nancy Tuñon i Jordi Oliver, on va treballar amb Pepa Fluvià i Núria Català, ha rebut també el curs "Actors davant la càmera" d'Esteve Rovira i "Anatomia d'una escriptura teatral" amb Josep Maria Miró, a la sala Beckett. Ha participat en diferents muntatges teatrals i musicals al teatre La Faràndula i l'Alternativa Teatre, de Sabadell, i a la sala Versus Glòries, a Barcelona. El 2019 passa a formar part de la companyia de teatre, Teatre Tot Terreny estrenant una adaptació de *La comèdia de l'olla* dirigida per Quimet Pla. Aquest mateix any participa en una pràctica amb l'Institut del Teatre a l'obra *La nit àrab* sota la direcció de Ramon Simó. El 2021, a part d'actuar a *Un enemic del poble* amb la companyia Amfiteatre, també s'estrena davant les càmeres amb la producció de Netflix, Diagonal TV i TV3 *Los Herederos de la Tierra*.

Pau Colomer (1999) és intèrpret des de nen. Si bé tota la vida ha trepitjat escenaris i estat davant de públic en tant que músic, podríem dir que el seu talent interpretatiu en la vessant actual ha estat una sorpresa més aviat recent. Ha actuat a la sala gran del teatre del Sol amb *Working* (2017) i al teatre Sant Vicenç amb un paper protagonista a *El crim* (2018). És molt remarcable, també, el seu treball com a protagonista a *Confiteor* (2018), que es va estrenar a l'acadèmia de Belles Arts després de molts anys de sequera en producció teatral pel que fa a aquesta preuada institució, on ja va compartir escenari amb el Jan Casablancas.

Albert Castaño (1998) és graduat en Interpretació per l'Estudi Nancy Tuñón i Jordi Oliver de Barcelona i en Química per la Universitat Autònoma de Barcelona. Durant els seus estudis va viatjar a Buenos Aires on va rebre un semestre de formació a la UNSAM a l'especialitat de Circ, va participar en seminaris de dansa contemporània amb Lucas Condro i va presentar, sota la direcció de Gerardo Hochmann, l'obra de circ interdisciplinari *Una vez al año*. Va realitzar la seva tesi, un projecte d'investigació en bioquímica, a la Colorado University in Boulder, i es va formar artísticament al Theatre and Dance Department rebent classes de dansa africana, tècnica vocal, actuació i teoria teatral. El 2019 va protagonitzar el curtmetratge *Hestia*, estrenat als cinemes Verdi i seleccionat al Festival de Curtmetratges d'A Coruña. Actualment acaba de rodar el seu primer llargmetratge com a personatge principal a *Crisàlides*. Compon i escriu les seves cançons, com a cantautor i raper, mentre se segueix nodrint de tot allò que l'envolta.

La companyia

Amfiteatre som una joveníssima companyia de teatre sabadellenca, fundada el 2015 pel director i dramaturg Tom Colomer i l'equip de la seva primera obra, *Llestos*, que es va estrenar a l'Estruch l'abril del mateix any i es va repetir a la ciutat fins a nou cops, omplint sempre els teatres i diversos centres cívics com La Bàscula o l'Alternativa. *Això* és el que en va dir la crítica.

Hem crescut molt des d'aquell llunyà 2015 i hem omplert també, el 2017, amb l'espectacle *Confiteor*, l'Acadèmia de Belles Arts, la qual va reobrir amb nosaltres molts anys més tard les portes a la programació teatral. *Confiteor* es va representar també –per demanda del públic– en dues sessions més al pati del Conservatori de Música de la ciutat.

Actualment Amfiteatre prepara **La Trilogia del Poble**, un projecte triennal que enfronta l'individu i el poble a través de tres enormes peces teatrals –*Coriolà*, *Un enemic del poble* i *Antígona*– que seran representades a Sabadell les tres pròximes primaveres (2019, 2021 –a causa de la pandèmia– i 2022). Un projecte que representa el retorn del clàssic consagrat a la ciutat.

La trilogia és anomenada "del poble" perquè cada un dels tres espectacles està fortament lligat a la idea de poble, de ciutadà, i al tractament que històricament ha rebut la relació individu-poble o individu-societat. Malgrat aquest tret que les uneix tan fortament, les tres obres són radicalment diferents.

Primer va ser *Coriolà*

Un dels Shakespeare menys conegut, menys representat i menys difós però alhora un dels més ben valorats i aplaudits per espectadors i crítica. Parla d'un dels homes més poderosos de l'antiga república romana però alhora un dels més odiats pels seus conciutadans. La brillant maquinària tràgica, com tant sovint en Shakespeare, ens deixa una obra memorable i digna de ser recordada sovint, encara que es representa més aviat poc.

Aquest any, *Un enemic del poble*

Aquesta peça de Henrik Ibsen, a diferència del Shakespeare que vam representar el 2019, sol estar molt més present a l'imaginari col·lectiu. I està justificat, perquè es tracta d'una autèntica meravella, una peça que disfressada d'inofensiu drama burgès al servei del més pur entreteniment, resulta una bomba de rellotgeria, i ens fa explotar a la cara una sèrie de reflexions incomodíssimes, però que –en un arravatament de valentia o inconsciència– hem d'enfrontar.

L'adreça de l'activitat
La Quartera
C/ Comte Jofre, 30 (Sabadell)

Dates i horaris
14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29, i 30 de maig; 4, 5 i 6 de juny
Els divendres i dissabtes a les 20:00, diumenges a les 19:00

El preu
12€ entrada general
10€ menors de 25 anys

Reserva d'entrades
https://amfiteatrecat.typeform.com/to/JfD49aLd

COMPANYIA DE amfiteatre